

Уводна ријеч

Поштоване колеге,

Чињеница да у рукама држите трећи број часописа за друштвену и хуманистичку мисао *Ноема* већ представља једно важно сазнање и одређену вриједност. С обзиром на друштвене околности у којима се један овакав „подухват“ озбиљује, чињеница да се ради о трећем броју наговјештава један нови аспект који долази са тим сазнањем. Како су многи овакви пројекти у нашем окружењу завршавали не дочекавши ситуацију коју свједочимо читајући ове редове, можемо себе сматрати ријетким срећницима у контексту „традиције“.

У почетним пројекцијама уредништва, неколико првих бројева требало је да позиционира овај часопис као најизразитији облик ослобођеног академског простора за умјетнике и младе истраживаче. Колико су поменуте интенције уредништва биле успјешне или неуспјешне о томе свакако вриједи полемисати. Најискреније се надамо да је сада наступио повољан тренутак да евалуирамо досадашња достигнућа и да у складу са тим сазнањима направимо значајнији искорак у остварењу свих интенција које је овај часопис носио са собом од самог почетка.

Као значајан аспект овог броја можемо истаћи да је оштрица полемичког, у прва два броја разервисана за прве странице, сада проширена и на већи дио текста који чини трећи број часописа.

Обавезна рубрика „Полемички радови“ у овом броју конципирана је као тематска цјелина, и то под називом „Буним се, дакле постојим“. У овој рубрици доносимо четири рада који настоје да „визуелизују“ друштвени ангажман као услов за хуманизовање стварности.

У рубрици „Стручни радови“ представљамо рад колеге Бориса Радаковића под називом „Утицај православне цркве на израду стећака и развој епиграфских натписа на њима“. Иако се о стећцима доста писало, све су прилике да ће они остати трајан друштвени феномен који не губи на својој актуелности у условима регионалних друштвених тенденција. Допринос овог рада свакако треба сагледавати у интенцији аутора да свој став позиционира на основу ширих друштвених околности које су свакако утицале на статус стећака и њихов културолошки значај. О томе колико је аутор у томе био успјешан оставаљамо да посљедњи суд да критика, које никада не мањка када је ријеч о оваквим темама.

У рубрици „Разговори“ настојали смо да послушамо нека неконвенционална размишљања Мишела Онфреа, која су неријетко проглашавана „проблематичним“ у Француској.

У овом броју превели смо и текст Адама Кирша „Хајдегер је заиста био прави нациста“. Не може се рећи да ни ова тема у ранијем периоду није била доста експлоатисана, али оправдање за један овакав текст опет лежи у условима наше друштвене збиље. У нашим академским круговима скрајнуто је полемисање о ситуацијама у којима се у диспропорцији налазе карактерне особине личности са њиховим професионалним достигнућима, чиме се успоставља дихотомија тамо гдје је не смије бити, због чега је немогуће доносити правилне закључке о нечијем мјесту у различитим друштвеним околностима, како у прошлости, тако и у нашој савремености. Други превод се односи на рад Мауриција Ферариса нашег савременика, односно поглавље његове књиге под називом „Реалитизам. Постмодерни напад на стварност“. У овом поглављу Ферарис разматра појмове *иронизације*, *десублимације* и *деобјектификације* у покушају да мисли однос између постмодернизма и популизма.

Иако клизна, рубрика *Свједочанства* и у овом броју нашла је своје мјесто. Унутар ове рубрике представљамо текст Милана Кашанина и његова размишљања о чиниоцима који су детерминисали перцепцију српског средњовјековног друштва и културе. Иако вриједна запажања, искуства новијих истраживања тог периода српске културе и друштва остављају утисак да смо склони да лако превидимо да постоји више различитих путева и перспектива из којих можемо сагледавати прошлост.

На наше велико задовољство и у овом броју имамо рубрику која се односи на радове из поезије и прозе. Иако доносимо мање радова у односу на прошли број, тенденција уредништва за наредни период биће да се сваким бројем нуди све више простора младим писцима.

У рубрици „Прикази/Рецензије“ објављујемо два рада и тиме постављамо темеље за даље развијање ове рубрике. О томе колику вриједност ова рубрика може да има за значајније резоновање интелектуалне сцене, како у окружењу тако у ширим оквирима, моћи ће се наслутити и након читања ова два рада.

На посљедњим страницама издвојили смо извјештаје са оних догађаја за које сматрамо да су били важни за студентску популацију или који су оставили траг на нашу ужу друштвену средину.

За крај желимо да се захвалимо свима који су узели учешће у креирању како садржаја тако и техничког дијела овог броја.

Александар Вучковић

У Брчком, маја 2017.